

Rembrandt's J'accuse

2008, de Peter Greenaway

Sinopsi

Documental assagístic en què Greenaway utilitza una "investigació forense" de *Ronda de Nit*, de Rembrandt, per il·lustrar la seva crítica fins a l'analfabetisme visual d'avui dia. El film demostra el poder manipulador de les imatges mentre Greenaway utilitza fonts històriques per contextualitzar el quadre i acusar d'assassinat els personatges retratats.

Fitxa tècnica

Direcció ······ Peter Greenaway
 Guió ······ Peter Greenaway
 Producció ······ Bruno Felix,
 Femke Wolting
 Postproducció ······ Jochem van Rijs
 Fotografia ··· Reinier van Brummelen
 Càmera ······ Nina da Costa
 Edició ······ Elmer Leupen,
 Irma De Vries
 Música original ····· Marco Robino,
 Giovanni Sollima
 Nacionalitat ····· Paisos Baixos,
 Regne Unit
 Durada ··········· 86 min.

Biografia

Nascut a Gal·les i educat a Londres, Peter Greenaway va estudiar pintura durant quatre anys, i va començar a fer les seves pròpies pel·lícules el 1966. Ara viu a Amsterdam. Ha seguit fent cinema de formes molt diverses, que han inspirat també la seva obra plàstica i la realització d'exposicions i instal·lacions a Europa, des del Palazzo Fortuny a Venècia i la Fundació Joan Miró a Barcelona fins a la Galeria Boymans van Beuningen de Rotterdam i el Louvre de París.

Contract (*El contrato del dibujante*), conclosa el 1982, va rebre una gran aclamació de la crítica i li va proporcionar internacionalment la reputació de cineasta original. Els films posteriors, com *The Cook, the Thief, his Wife & her Lover* (*El cocinero, el ladrón, su mujer y su amante*, 1989), *The Pillowbook* (1996), *The Tulse Luper Suitcases* (*Las maletas de Tulse Luper*, 2003-2004) i, més recentment, *Nightwatching* (*La ronda de noche*, 2007), només han fet que consolidar-la.

(<http://www.petergreenaway.info>)

Fitxa artística

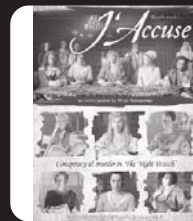
Eva Birthistle ······ Saskia
 Jodhi May ······ Geertje
 Emily Holmes ······ Hendrickje
 Jonathan Holmes ····· Ferdinand Bol
 Michael Teigen ······ Carel Fabritius
 Natalie Press ······ Marieke
 Peter Greenaway ····· Ell mateix/Fiscal

És responsable de 12 films per al cinema i d'uns 50 curts i documentals. Ha estat nominat amb freqüència per als Festivals de Cannes, Venècia i Berlín. Ha publicat llibres, ha escrit llibrets d'òpera i ha col·laborat amb compositors, com Michael Nyman, Glen Branca, Wim Mertens, Jean-Baptiste Barriere, Philip Glass, Louis Andriessen, Borut Krzisnik i David Lang.

La seva primera pel·lícula narrativa *The Draughtsman's*

Ressenyes

Rembrandt's J'Accuse, una lliçó magistral, academicista i alhora molt accessible de l'autor britànic Peter Greenaway, és un docudrama fascinant que examina l'obra més famosa del mestre holandès *La ronda de noche* per provar que va ser la responsable de la seva dramàtica caiguda en desgràcia. Complementa *La ronda de*

noche de Peter Greenaway (2007), tot portant a l'extrem unes sucoses teories sobre la conspiració i les investigacions forenses dignes del més popular programa televisiu de drames criminals. Té garantit un llarg recorregut pels festivals de cinema i un bon nínxol potencial als cercles més selectes. A part d'un gens menyspreable mercat televisiu subsidiari i especialitzat. [...]

Després d'haver declarat mort el cinema al Festival de Pusan de 2007, Greenaway demostra que els seus propis estocs estan ben vius i saludables amb el retorn al territori que ja havia explorat en part a *La ronda de noche* –una interpretació dramatitzada de com Rembrandt van Rijn va crear la seva obra mestra el 1642.

Amb molta cura de posar al dia els novells en un temps rècord, Greenaway comença amb un àgil resum de l'Edat d'Or holandesa i amb una història concisa de *La ronda de noche* i de la seva representació més revolucionària.

El seu cap parlant ocupa una finestreta al centre de l'enquadrament durant una bona part del temps, i Greenaway assumeix amb energia els rols d'historiador de l'art i de detectiu en investigar la conspiració d'assassinat que, segons ell, es troba reflectida al quadre. Greenaway, molt aficionat als números i a indagar en les formes de llegir i relacionar les imatges amb el context en què van sorgir, s'obre pas metòdicament a través de 30 fragments específics del quadre per donar suport a la seva teoria.

Al nucli de la seva argumentació hi ha les figures centrals del

retrat de grup: el capità Frans Banning Cocq i el seu lloctinent Willem van Ruytenburgh, membres poderosos de la 13a companyia de les milícies d'Amsterdam, de qui Rembrandt sospitava que havien organitzat l'assassinat del seu company, l'oficial Piers Hasselburg. A mesura que ho va calibrant tot, des del gest i la posició de la mà de Banning Cocq fins a l'antiquada arma que sosté van Ruytenburgh, Greenaway construeix, pas a pas, un cas al voltant de la idea que Rembrandt els va retratar veritablement com a assassins. Si fos així, assegura Greenaway, Rembrandt va ofendre els seus influents patrons de tal manera que va anar a parar directament a la llista negra dels cercles benestants a partir d'aleshores.

Tot furgant en les vides de tots els representats al quadre, la pel·lícula recorre en ocasions a la recreació dramatitzada i a la interrogació directa dels personatges ocults entre bastidors, inclosa la dona de Rembrandt Saskia (Eva Birthistle), i les fidels serventes Geertje (Jodhi May) i Hendrickje (Emily Holmes). Martin Freeman recupera breument el seu paper del film *La ronda de noche* per dotar de nou el cèlebre pintor d'una esplèndida terrenalitat.

Greenaway s'aventura fins i tot a assenyalar amb el dit qui va prémer el gallet, al capdavall d'un guió atapeït d'informació, coherent i sovint enginyós.

La il·luminació i l'enquadrament de la matèria dramàtica, d'una gran bellesa, estan concebuts per reproduir la pintura flamenca de l'època i els diversos misteris que amaguen es mantenen en

efervescència sobre el llenç mercès a un muntatge precís que porta la marca del seu timoner: amb pantalles dividides i visualitzacions en plafons múltiples. Una banda sonora que es mou amb agilitat entre escenes de thriller i moments de misteri d'intensitats variables, completa un paquet d'un calibre tècnic notable.

Richard Kuipers, *Variety*
(<http://www.variety.com/review/VE1117938651.html?categoryid=31&cs=1>)

Es demana puntualitat. Es demana als espectadors que desconnectin els telèfons mòbils i qualsevol altre aparell acústic abans de començar la projecció. Gràcies.

Organitza

Cineclub Sabadell

C/ Dr. Crehueras, 24 baixos
08201 Sabadell,
www.cineclubsabadell.org

Amb el suport de

Ajuntament de Sabadell